Thomas Aquinas: De potentia dei. Add: De malo; De spiritualibus creaturis; De anima; De unione verbi; De virtutibus. Ed: Theodericus de Susteren

Cologne: Heinrich Quentell, 7 May 1500, 1500 Seite 326

vigorē ex impssione corpis celestis cōseruat̃ corpus
mixtū in esse. Et inde est ꝙ corpus celeste p accessuȝ
et recessum causat generationē et corruptionē i istis
inferioribꝰ. ꝛ ꝙ durationes oīm inferioꝝ corpoꝝ mē
surātur peryodo corpoꝝ celestiū. vnde si aliq̄ forma
esset cuius vigor semp remaneret ex impressione sue
cause nunq̄ȝ sequeret̃ corruptio p actionē qualitatuȝ
Ad 7 actiuaꝝ et passiuaꝝ. ¶Ad. vij. dōm. ꝙ licet agentis
physici virtus patiendo diminuat̃. tamē pt repara-
ri. vnde videmus in partibꝰ vniuersi repationē fieri
virtutis actiue p hoc ꝙ elemēta calida quoꝝ virtus
diminuit̃ in hyeme p solis absentiā. reparat̃ in estate
per solis ꝓpinquitatē. ꝛ hoc fit in quolibet corpe mi
xto q̄ȝdiu durat virtus forme ꝯseruātis elementoꝝ
Ad 8 mixtionē. ¶Ad. viij. dicendū. ꝙ deꝑditio hmōi que
fiebat in corpe adā p actionē caloris naturalis repa
rabatur p cibum assumptū. et sic ꝯseruari poterat ne
Ad 9 totaliter ꝯsumeret̃. ¶Ad. ix. dicendū. ꝙ illud qd̄ ex
alimēto aggenerat̃ est quasi extraneū respectu eiꝰ in
quo prius fundabat̃ virtus speciei humane. vnde si
cut virtus vini p admixtionē aque paulatim mino
ratur. ꝛ tandē deficit. ita virtus speciei p admixtionē
nutrimētalis humidi paulatim diminuit̃ ꝛ tandeȝ
morte deficit. vnde aīal necesse est diminui et tādeȝ
vt pȝ p̄. p. mori. vt dicit̃ in p̄mo de generatōne. Et ꝯtra hūc de-
q. 97. a. 4 fectum subueniebat lignū vite reparādo virtutē spe
ciei in pristinū vigorē sua virtute. non tamē ita ꝙ se
mel assumptū in alimentū virtutē daret imppetuuȝ
durandi. corruptibile eīm erat vnde ppetuitatis cau-
sa p se esse nō poterat. sed ꝯfortabat virtutē natura-
lem ad diutius durandū ſm determinatuȝ tēpus q̄
finito iteꝝ assumi poterat vt diutius viueret̃. ꝛ sic in
de quousq̄ȝ homo trāsferreret̃ in statū glorie in q̄ iaȝ
alimēto nō indigeret. sic ergo lignuȝ vite coadiuua-
bat ad īmortalitatē. sed p̄ncipalis causa īmortalita-
Ad 10 tis erat virtus a deo aīme collata. ¶Ad. x. dicēdum
ꝙ id qd̄ de sui natura ē possibile nūq̄ȝ p aliud fit ne
cessariū ſm suā naturā. ita scȝ ꝙ naturā necessitatꝭ ha
beat. tn̄ qd̄ est possibile ex seipo fit necessariū p aliud
licet nō naturalr̄. sicut accidit in oīmbꝰ violentis q̄
Ad 11 dicūtur necessaria p aliud. vt dicit̃ in. v. meth. ¶Ad
xi. dicendū. ꝙ posse nō mori gratie erat. sed nō gratie
gratū faciētis ſm quosdā. vn̄ hō in statu illo mereri
nō poterat. ſm alios āt hoc donum īmortalitatis ex
gratia gratū faciente ꝓcedebat. ꝛ hō in statu illo me
Ad 12 reri poterat. ¶Ad. xij. dicendū. ꝙ ineq̄litas elemēto
rū ꝯseruat̃ in mixto p virtutē forme q̄ȝdiu a sua cā cō
Ad 13 seruat̃. ¶Ad. xiij. dōm. ꝙ materia ē in potētia ad ali
am formā. sed tamē ab exteriori agēte non potest re
duci in actū nisi illud agēs sit fortiꝰ q̄ȝ forme vigor.
quē habet ex influētia sue cāe. huius āt forme q̄ ē aīa
humana cā est solus deus cuiꝰ virtus excedit in infi-
nitū oēm virtutē alterius agētis. ꝛ ideo q̄ȝdiu volu
it ꝯseruare hoīem in esse sua virtute nullo exteriori vl̄
interiori agēte poterat hō corrūpi. sicut etiam mani
feste videmus ꝙ virtute corpis celestis forme materi
ales ꝯseruātur in eē ꝯtra actionē corrūpentis. ¶Ad
xiiij. dōm. ꝙ de rōne potētie ē ꝙ reducat̃ in actum ab Ad 14
agente. sed actus vnus in potētia existens impedit re
ductionē potētie in aliū actū. Vn̄ nisi agēs fuerit
fortius q̄ȝ virtus forme q̄ est in materia siue quā ha-
bet ex seipsa. siue quā habet ex ꝯseruāte non reducetur
in actū per agens exterius. Non eīm puus ignis cor
rūpere potest magnā aquā. vnde nō est mirū si p in-
fluxum diuinū anima humana potens erat in statu
innocentie ad resistēdum omni contrario agenti.
¶Ad. xv. dicēdum. ꝙ deus ꝓprios motus reꝝ q̄ ad Ad 15
carū pfectionē ptinent sua gubernatione nō impedit
sed motus reꝝ qui ad eaꝝ defectū ptinent aliquādo
a deo tollūtur ex abūdantia bonitatis ipsius. ¶Ad Ad 16
xvi. dicēdū. ꝙ ipsa forma est effectus agētis vn̄ vnū
et idem ē qd̄ agēs facit effectiue. ꝛ qd̄ forma facit for
maliter. sicut pictor dicit̃ colorare parietē et etiaȝ co
lor. p hunc ergo modū solus deus effectiue īmorta-
litatem hominis causat. sed aīma causat hoc forma-
liter p donum sibi diuinitus influxū siue in statu in
nocentie siue in statu glorie. ¶Ad. xvij. dicenduȝ. ꝙ Ad 17
ratio illa ꝓcedit de hoc qd̄ est simplr̄ contra naturaȝ
hoc eīm nullo modo est in oīmbꝰ vel in pluribꝰ. sed
mors quodāmodo est ſm naturam etiā quodāmo-
do contra naturā. vt dictum est.
¶Ad ea vero q̄ in ꝯtrariū obijciūtur de facili ptȝ Solōnes
solō p p̄missa. nā illa btitudo eẗna ad quā hō ordi- instātiaꝝ
nat̃ ē sup̄ naturā. vn̄ nō oȝ ꝙ īmortalitas hōi ꝯueni
at p naturā. ꝛ silr̄ etiā corpus ē ꝓportionatū anime
humane. licet sit corruptibile vt expositum est.

Materia sexta de electione humana vnicā questionem habens. s. vtꝝ homo habeat liberā electionem suorum actuū.

¶Vtꝝ homo liberā suoꝝ actuum electionem habeat.

Q Verit̃ vtrū hō habeat liberā electionem suoꝝ actuū. aut ex
necessitate eligat. Et vi- 1
detur ꝙ nō libere sȝ ex ne
cessitate eligat. Dicit̃ eīm
Jeremie. x. Nō ē hominis
via eiꝰ nec viri ē vt ābu-
let ꝛ dirigat gressus su-
os. sȝ illud respectu cuiꝰ
hō hȝ libertatē ē q̄si i ipsiꝰ dominio ꝯstitutū. g̃ vr̄ ꝙ
hō suaꝝ viaꝝ ac suoꝝ actuū liberā electōem n̄ habeat
Sȝ dice. ꝙ h̄ refert̃ ad executioneȝ electionū q̄ in-
terdū nō est in hoīs potestate. ¶Sȝ ꝯtra ē qd̄ apl̄s 2
dicit ad Roma. ix. Non est volentis scȝ velle neq̄ȝ
currētis scȝ currere. sed miserentis dei. sed sicut curre

http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-356/0325
TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG